

MØTEINNKALLING

TIL

Kommunestyret

Møtested: Kommunestyresalen

Møtedato: 23.04.2015

Tid: 12:00

Forfall meldes umiddelbart. Varamedlemmene møter kun etter nærmere innkalling.

SAKSLISTE

Utvalgs- saksnr.	Saksnr. Tittel
22/15	15/56 REFERATER OG MELDINGER
23/15	15/60 ORDFØRERENS HJØRNE 2015
24/15	11/524 HANDLINGSPLAN - KOMMUNDELPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET 2015
25/15	15/194 SØKNAD OM KJØP AV EIENDOM GNR/BNR 19/110
26/15	11/1493 NY SELSKAPSAVTALE KOMREV NORD
27/15	12/360 EIENDOMSSKATT – SØKNAD OM FRITAK/VALG AV LEDER TIL SAKKYNDIGNEMND
28/15	14/637 KOMMUNEREFORMEN
29/15	15/24 DIMENSJONERING ADMINISTRASJON

Bø kommune, 10.04.2015.

Sture Pedersen
Ordfører

REFERATER OG MELDINGER

Saksbehandler: Grete F. Olsen	Arkiv: 033
Arkivsaksnr.: 15/56	

Saksnr.: Utvalg	Møtedato
------------------------	-----------------

22/15	Kommunestyret	23.04.2015
-------	---------------	------------

Innstilling:

Referater og meldinger tas til orientering.

Saksutredning:

Elektronisk journalpost til referering fra perioden 16.03.15. – 10.04.15:

Art Type	Saksbeh.	Reg. dato	Dok.nr.	Innh.
----------	----------	-----------	---------	-------

Dok I	ASA	25.05.2015	11/1493-19	Ny selskapsavtale
-------	-----	------------	------------	-------------------

Dok I	ASA	30.03.2015	15/5-29	Høring - Forslag om endringer i Helligdagsloven
-------	-----	------------	---------	---

Dok I	SINI	31.03.2015	12/255-18	Tilsyn - Bø kommune sentraladministrasjonen
-------	------	------------	-----------	---

ORDFØRERENS HJØRNE

Saksbehandler: Grete F. Olsen

Arkiv: 033

Arkivsaksnr.: 15/60

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

23/15 Kommunestyret

23.04.2015

Innstilling:**Saksutredning:**

HANDLINGSPLAN - KOMMUNDELPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET 2015

Saksbehandler: Einar Botnmark
 Arkivsaksnr.: 11/524

Arkiv: 143

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
21/11	Formannskapet	19.05.2011
/	Formannskapet	07.04.2011
33/15	Formannskapet	16.04.2015
24/15	Kommunestyret	23.04.2015

Innstilling:

- 1 Bø kommune vedtar å prolongere 2015 kommunedelplan 2011-2014 m/handlingsdel.
- 2 Bø kommune vedtar revidert handlingsplan for 2015.
- 3 Bø kommune vedtar å revidere kommunedelplan for trafikksikkerhet 2016-2020.

Saksutredning:

Det har vært trafikksikkerhetsplan i Bø kommune siden 2001.
 Trafikksikkerhetsplan ble vedtatt for 2002-2006 og prolongert 2007-2010.

I oktober 2010, startet Teknisk Avdeling arbeidet med planen. Det ble vedtatt å kjøre et bredt arbeid med planen. Det ble utsendt invitasjoner til skoler og barnehager, kultur, vel og grendeforeninger, transport (buss og taxi) Nordland fylkeskommune, fylkesmannen og Statens vegvesen og Politiet om å komme med innspill. I tillegg ble det oppfordret via kommunen hjemmeside til lag og foreninger, innbyggere, brukere og ellers interessenter for kommunen om å komme med innspill til revidering av planen.

Trafikksikkerhetsplan for 2011 - 2014 handler om å innfri målsetting om å få ned trafikkulykkestallene i Bø.

Videre skal planen være til hjelp i det totale trafikksikkerhetsarbeidet i kommunen mht hvilke tiltak som skal gjøres av hvem, når, og til hvilken kostnad.

For å få et mest mulig helhetlig trafikksikkerhetsarbeid, er det viktig at arbeidet koordineres i en plan, for å unngå at etatene jobber hver for seg.

Stortinget vedtok i 2001 at kommuner som skal søke om trafikksikkerhetsmidler, må ha en 4 års trafikksikkerhetsplan som er vedtatt i kommunestyret. I en trafikksikkerhetsplan skal det også være en vedtatt handlingsplanen som skal revideres hvert år.

Viser til plan og bygningsloven som sier i § 11.2

”Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder, skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig”.

Planen inneholder litt om visjon og målsetting, organisering av trafikksikkerhetsarbeidet i perioden med tanke på kommunen, andre offentlige instanser og foreninger.

Det inneholder et sammendrag før den kommer inn på hva kommunen skal fokusere på mot statens vegvesen, teknisk avd., plan og byggesak og skoleskyss.

Den er innom offentlige ulykkesstatistikk som er hentet fra Statens vegvesen.

Sier videre noe om trafikkulturen i Bø, barn og funksjonshemmede i trafikken.

Omtalt litt om samfunnsøkonomiske kostnader og utarbeidet fremtidig forebyggende trafikkarbeid innenfor egne etater og andre offentlige etater.

Den er innom nøkkeltall og investeringer, sier noe status for anleggstiltak før den avsluttes med handlingsprogram og en total handlingsplan som viser total oversikt i perioden og tiltak pr år.

Denne handlingsplan skal revideres hvert år. (nedenfor)

Forslag til revidert handlingsplan for 2015 og 2016. Her er det kun tatt med et tiltak i 2015, da det legges opp til at planen revideres for perioden 2016-2020.

Pr år.

TILTAK	2015	2016	2017	2018
<i>Beløp i 1000 kr</i>				
<u>Anleggstiltak Fylkeskommunale og kommunale</u>				
FV903/KV307, G/S til Straumsjøen				
FV820X - FV915 G/S til Eidet	2 000	2 000		
FV820X - G/S Asterset U-skole				
FV901, videref.av G/S til Øyjord X				
FV820, G/S Steine- Steinsvika				
FV820, G/S el fortau Str. - Småskogan				
SUM årlige tiltak	2000	2000		

Vedlegg:

KOMMUNEDELPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET 2011-2014 MED HANDLINGSPLAN

Åsa Elvik
Rådmann

Einar Botnmark
Teknisk sjef

SØKNAD OM KJØP AV EIENDOM GNR/BNR 19/110

Saksbehandler:	Johan Fredriksen	Arkiv: 611
Arkivsaksnr.:	15/194	
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
/	Kommunestyret	
34/15	Formannskapet	16.04.2015
25/15	Kommunestyret	23.04.2015

Innstilling:

Kommunestyret viser til henvendelse fra Bø Eiendom AS den 31.03.15 hvor det søkes om å få overta eiendommen gnr 19 bnr 110 fra Bø kommune.

Bø Eiendom AS tilbys gnr 19 bnr 110 for kroner 7.500,-.

Tilbudet gjelder til 01.06.15, og formalitetene med å få eiendommen tinglyst over på ny eier må gjennomføres innen tilbudsfristen.

Saksutredning:

Den 02.02.15 fikk Bø Eiendom AS hjemmel til eiendommen gnr 19 bnr 247 (Torget på Vinje).

Eiendommen er på 2331 m².

Mellom denne eiendommen og Fylkesvei 820 ligger gnr 19 bnr 110 som eies av Bø kommune.

Denne eiendommen kjøpte Kommunen i forbindelse med bygging av gang- og sykkelveien Steine-Vinje. Etter at veien ble ferdig, veiarealet oppmålt og tinglyst, er det gjenværende arealet til 19/110 på 488 m².

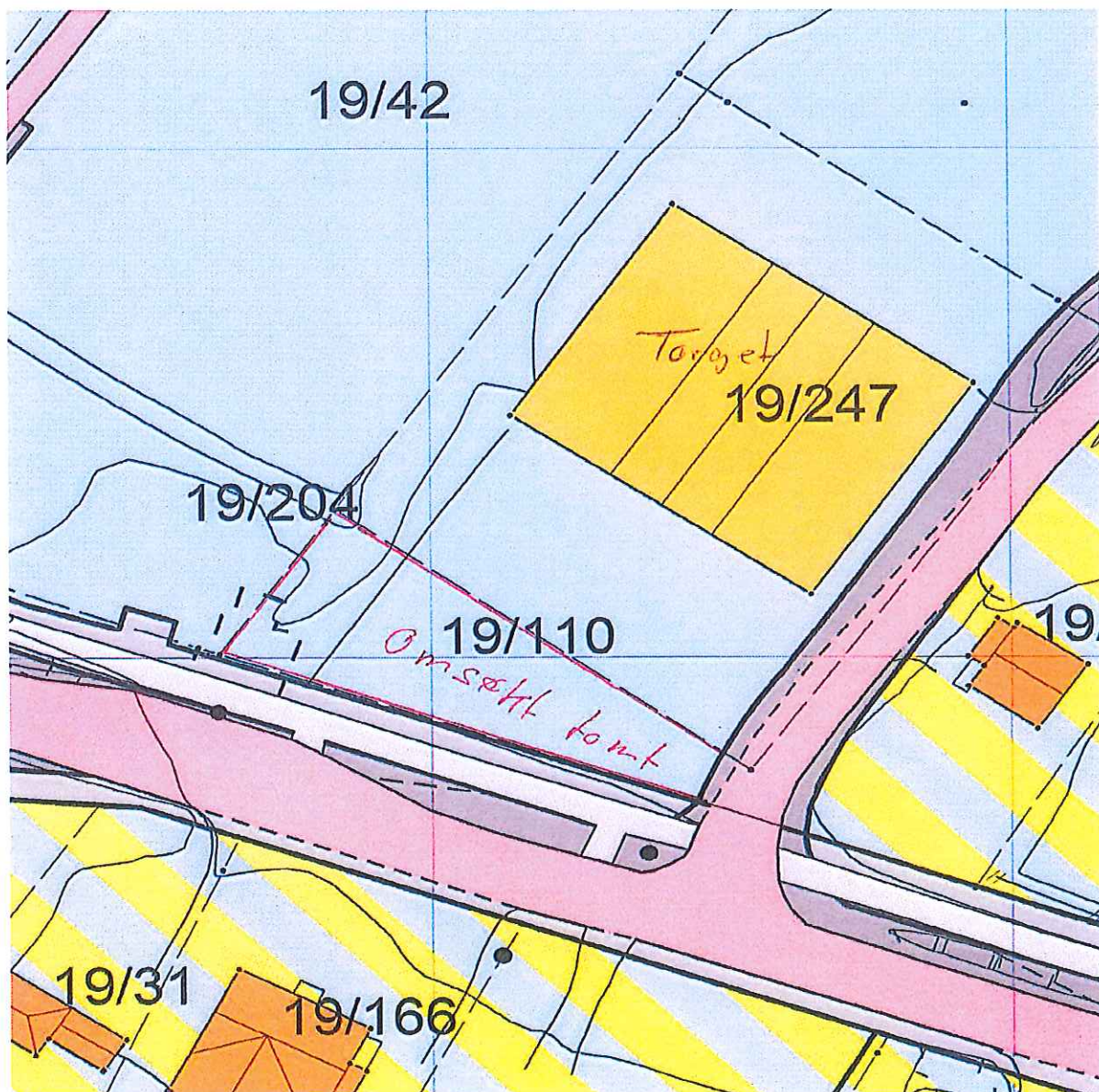
Bø Eiendom AS søker den 31.03.15 om å få kjøpe 19/110 av kommunen.

Eiendommen er i reguleringsplanen for Steine-Vinje avsatt til forretning, og bestemmelsene til planen åpner for bygging ca 3 meter fra eksisterende gangveikant. Grunnet sin størrelse og form blir det problematisk å føre opp frittliggende forretningsbygg på 19/110. Arealet egner seg derfor best som tilleggsareal til 19/247, eller i beste fall til parkering for en eller annen i området. Etter at planen ble vedtatt i 1991 er det kun Bø Eiendom AS som har vist interesse for arealet. Laus interesse vil normalt bety lav verdi. Lite eller ingen tilsvarende kjent omsetning i området kan gjøre det vanskelig å fastsette verdien. Grunnet liten eiendom vil sluttsommen uansett bli lav. Kommunen vil neppe få behov for eiendommen i overskuelig fremtid. Ut fra dette foreslås det at søkeren tilbys gnr 19 bnr 110 for kroner 7.500,-.

Straumsjøen den 07.04.2015

Åsa Elvik
Rådmann

Einar Botnmark
Teknisk sjef

NY SELSKAPSAVTALE KOMREV NORD

Saksbehandler: Åsa Elvik
 Arkivsaksnr.: 11/1493

Arkiv: 216

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

36/15 Formannskapet

16.04.2015

26/15 Kommunestyret

23.04.2015

Innstilling:

Ny selskapsavtale for KomRev Nord IKS godkjennes.

Saksutredning:

KomRev NORD IKS sin strategi er å bygge kompetanse gjennom samarbeid med andre selskap eller få flere eiere i eget selskap. Dette vil styrke kompetansen i selskapet og øke kvaliteten på tjenestene til våre eiere.

I brev av 25. mars 2015 melder selskapets administrasjon at åtte kommunestyre har vedtatt at de ønsker å bli eier av KomRev NORD IKS. Dette gjelder sju kommuner i Troms fylke som tidligere var eiere av Sør-Troms kommunerevisjon IKS (selskapet er vedtatt avviklet).

Bardu kommune

Dyrøy kommune

Gratangen kommune

Ibestad kommune

Lavangen kommune

Salangen kommune

Skånland kommune

I tillegg har Hemnes kommunestyre i Nordland vedtatt at de ønsker å bli eier i selskapet. Med dette vil KomRev NORD få åtte nye eierkommuner og dermed bli et sterkere selskap som kan øke sin kompetanse ytterligere.

Lov om interkommunale selskaper § 4 krever at kommunestyret skal vedta selskapsavtalen. Endringer av deltakere medfører etter samme bestemmelse behov for ny selskapsavtale. Med bakgrunn i dette ber selskapet om at oppdatert selskapsavtale legges fram til behandling i kommunestyret.

På denne bakgrunn tilrår rådmannen at kommunestyret vedtar at ny selskapsavtale for KomRev Nord IKS godkjennes.

Åsa Elvik
 rådmann

Vedlegg:

Selskapsavtale for KomRev Nord IKS

NY SELSKAPSAVTALE KOMREV NORD

Saksbehandler: Åsa Elvik

Arkiv: 216

Arkivsaksnr.: 11/1493

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

36/15 Formannskapet

16.04.2015

26/15 Kommunestyret

23.04.2015

Innstilling:

Ny selskapsavtale for KomRev Nord IKS godkjennes.

Saksutredning:

KomRev NORD IKS sin strategi er å bygge kompetanse gjennom samarbeid med andre selskap eller få flere eiere i eget selskap. Dette vil styrke kompetansen i selskapet og øke kvaliteten på tjenestene til våre eiere.

I brev av 25. mars 2015 melder selskapets administrasjon at åtte kommunestyrer har vedtatt at de ønsker å bli eier av KomRev NORD IKS. Dette gjelder sju kommuner i Troms fylke som tidligere var eiere av Sør-Troms kommunerevisjon IKS (selskapet er vedtatt avviklet).

Bardu kommune

Dyrøy kommune

Gratangen kommune

Ibestad kommune

Lavangen kommune

Salangen kommune

Skånland kommune

I tillegg har Hemnes kommunestyre i Nordland vedtatt at de ønsker å bli eier i selskapet. Med dette vil KomRev NORD få åtte nye eierkommuner og dermed bli et sterkere selskap som kan øke sin kompetanse ytterligere.

Lov om interkommunale selskaper § 4 krever at kommunestyret skal vedta selskapsavtalen. Endringer av deltakere medfører etter samme bestemmelse behov for ny selskapsavtale. Med bakgrunn i dette ber selskapet om at oppdatert selskapsavtale legges fram til behandling i kommunestyret.

På denne bakgrunn tilrår rådmannen at kommunestyret vedtar at ny selskapsavtale for KomRev Nord IKS godkjennes.

Åsa Elvik
rådmann

Vedlegg:

Selskapsavtale for KomRev Nord IKS

SELSKAPSAVTALE

for KomRev NORD IKS

§ 1 Selskapet

KomRev NORD IKS er en interkommunal virksomhet som er opprettet med hjemmel i lov av 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper. Selskapsavtalen er opprettet med hjemmel i § 4 loven.

Selskapet har følgende deltakere pr 1.7.2015:

Troms fylkeskommune
Ballangen kommune
Balsfjord kommune
Bardu kommune
Berg kommune
Bø kommune
Dyrøy kommune
Evenes kommune
Kåfjord kommune
Gratangen kommune
Harstad kommune
Hemnes kommune
Ibestad kommune
Karlsøy kommune
Kvæfjord kommune
Kvænangen kommune
Lavangen kommune
Lenvik kommune
Lyngen kommune
Lødingen kommune
Målselv kommune
Narvik kommune
Nordreisa kommune
Salangen kommune
Skjervøy kommune
Skånland kommune
Sortland kommune
Storfjord kommune
Sørreisa kommune
Tjeldsund kommune
Torsken kommune
Tranøy kommune
Tromsø kommune
Tysfjord kommune

§ 2 Rettslig status

KomRev NORD IKS er et eget rettssubjekt, og styret har arbeidsgiveransvaret.

§ 3 Hovedkontor

KomRev NORD IKS har sitt hovedkontor/forretningsadresse i Harstad kommune.

§ 4 Formål og ansvarsområde

KomRev NORD IKS har som oppgave å utføre revisjon i (fylkes-)kommuner i henhold til lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 nr. 107 (kommuneloven) med senere endringer, og skal sikre de deltakende eiere revisjon i egen regi.

KomRev NORD IKS skal tilby deltakerne tjenester i samsvar med forskrift om revisjon av 15.6.2004 nr. 904. Arbeidsområdet er nærmere definert i samme forskrift. Selskapet kan også utføre andre revisjonsoppdrag og rådgivning for deltakerne.

Selskapet kan tilby revisjonstjenester til andre der selskapet er valgbar som revisor, samt utføre revisjonsoppdrag og rådgivning for andre selskaper, kommuner mv.

Selskapet skal være på vakt for fellesskapets verdier, og selskapet skal gjennom dialog og samhandling med folkevalgte og administrativt nivå i eierkommunene, og gjennom sin revisjon- og kontrollaktivitet, bidra til å styrke tilliten til kommunal forvaltning.

Selskapet skal levere sine tjenester til selvkost, og har ikke erverv til formål.

Avtale om revisjon inngås mellom oppdragsgiverne og selskapet ved daglig leder.

§ 5 Innskuddsplikt og eierandel

Deltakernes eierandel og ansvarsdel samsvarer med deltakernes innskudd på kroner 4 819 709,- firemillioner åttehundreogtrentusen syvhundreogni 00/100,- til selskapets frie egenkapital.

Troms fylkeskommune	eier 20,75 % av selskapet
Ballangen kommune	eier 0,93 % av selskapet
Balsfjord kommune	eier 2,32 % av selskapet
Bardu kommune	eier 1,45 % av selskapet
Berg kommune	eier 0,44 % av selskapet
Bø kommune	eier 1,30 % av selskapet
Dyrøy kommune	eier 0,73 % av selskapet
Evenes kommune	eier 0,93 % av selskapet
Kåfjord kommune	eier 0,96 % av selskapet
Gratangen kommune	eier 0,73 % av selskapet
Harstad kommune	eier 9,48 % av selskapet
Hemnes kommune	eier 1,76 % av selskapet
Ibestad kommune	eier 0,83 % av selskapet
Karlsøy kommune	eier 1,01 % av selskapet
Kvæfjord kommune	eier 1,29 % av selskapet
Kvænangen kommune	eier 0,59 % av selskapet
Lavangen kommune	eier 0,62 % av selskapet
Lenvik kommune	eier 4,55 % av selskapet
Lyngen kommune	eier 1,31 % av selskapet
Lødingen kommune	eier 0,93 % av selskapet
Målselv kommune	eier 2,81 % av selskapet
Narvik kommune	eier 4,67 % av selskapet
Nordreisa kommune	eier 1,94 % av selskapet
Salangen kommune	eier 1,26 % av selskapet
Skjervøy kommune	eier 1,24 % av selskapet
Skånland kommune	eier 1,35 % av selskapet
Sortland kommune	eier 3,86 % av selskapet
Storfjord kommune	eier 0,76 % av selskapet
Sørreisa kommune	eier 1,35 % av selskapet
Tjeldsund kommune	eier 0,93 % av selskapet
Torsken kommune	eier 0,46 % av selskapet
Tranøy kommune	eier 0,69 % av selskapet
Tromsø kommune	eier 24,84 % av selskapet
Tysfjord kommune	eier 0,93 % av selskapet

Endringer i eierandeler kan skje ved inn- og uttreden av deltakere i selskapet.

§ 6 Organisering av selskapet

Organer til løsning av felles oppgaver har tre nivå:

- Representantskapet
- Styret
- Daglig leder

§ 7 Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste myndighet. Samtlige deltakerkommuner og fylkeskommunen velger hver sin(e) representant(er) med personlig vararepresentant.

Deltakere med mer enn 10 % eierandel får to representanter hver og alle andre deltakere en representant hver i representantskapet.

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst halvdelene av medlemmene er til stede, og disse representerer minst to tredeler av stemmene. Vedtak gjøres med alminnelig flertall av de avgitte stemmer.

Representantskapet velger selv leder og nestleder.

§ 8 Representantskapets møter

Representantskapets leder innkaller til representantskapsmøte. Innkalling til ordinært representantskapsmøte skal skje skriftlig, innen utgangen av mars måned og minst fire uker før møtet. Tilsvarende frist gjelder for varsling av deltakerne i selskapet. Innkallingen skal inneholde en saksliste.

Konstituerende representantskapsmøte behandler bl.a.:

- Valg av leder i representantskapet
- Valg av nestleder i representantskapet
- Valg av styre
- Valg av styreleder og nestleder til styret
- Valg av valgkomite

Ordinært representantskapsmøte skal behandle:

1. Årsmelding og regnskap
2. Valg til styret
3. Valg av revisor
4. Valg av et medlem til valgkomiteen
5. Godtgjørelse til tillitsvalgte
6. Overordnede mål og retningslinjer for driften
7. Budsjettforutsetninger og rammer
8. Rammer for låneopptak og tilskudd fra deltakerne
9. Andre saker som er forberedt ved innkallingen

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse.

Ekstraordinært representantskapsmøte til behandling av særskilt angitte spørsmål skal innkalles med to ukers varsel når to styremedlemmer eller 1/3 av representantskapets medlemmer ber om det eller om representantskapets leder finner behov for dette.

Daglig leder og styrets leder har møteplikt i representantskapet, og alle styremedlemmene og daglig leder har møte og talerett.

Representantskapets leder, nestleder og en representant valgt av representantskapet er valgkomité til styret.

§ 9 Styret

Styret i selskapet består av 6 medlemmer med varamedlemmer. 5 styremedlemmer og 3 varamedlemmer i rekkefølge velges av representantskapet. Ett styremedlem og en observatør med varamedlemmer velges av og blant de ansatte, jf. lov om interkommunale selskaper § 10 åttende ledd.

Daglig leder eller representantskapsmedlem kan ikke være medlem av styret.

Representantskapet velger styreleder og nestleder.

Forvaltningen av revisjonsselskapet hører under styret, som har ansvar for en tilfredsstillende organisering av virksomheten. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet, og skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret skal føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten.

Styret skal sørge for at saker som skal behandles i representantskapsmøtene er tilstrekkelig forberedt.

Styret har generelt instruksjons- og omgjøringsmyndighet overfor daglig leder. Styret har imidlertid ikke instruksjonsmyndighet på selskapets revisjonsfaglige prioriteringer og beslutninger fattet av daglig leder eller andre ansatte i revisjonsselskapet.

§ 10 Styrets møter

Styremøtene ledes av styrets leder. Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet teller møteleders stemme dobbelt.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, inkludert møtende varamedlemmer. Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll fra styremøtene.

Protokollen underskrives av styrets medlemmer.

§ 11 Daglig leder

Selskapet ledes av daglig leder som ansettes av styret.

Daglig leder administrerer virksomheten og har ansvaret for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser og i henhold til de vedtak som er fattet av styret og representantskapet.

Daglig leder er styrets sekretær og saksbehandler. Vedkommende har tale- og forslagsrett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

§ 12 Organisering av tilsynsfunksjoner

Daglig leder skal til enhver tid holde styret orientert om alle forhold av betydning for virksomheten og om økonomi og personalforhold. Vedkommende skal rapportere til styret på en slik måte og så ofte som situasjonen tilsier det og styret for øvrig måtte bestemme. Styret skal sørge for at

representantskapet til enhver tid har nødvendig oversikt og i tide kan forberede nødvendige disposisjoner. Representantskapets møtebøker skal fortløpende sendes til deltakerne.

§ 13 Personvern og offentlighetsloven

De lovbestemte rutiner og saksbehandlingsregler som er etablert for ivaretagelse av personvern skal gjelde for selskapet.

§ 14 Økonomiforvaltning

Regnskap skal føres etter kommunale regnskapsprinsipper, jf. selskapsavtalen § 20. Virksomheten skal følge et vedtatt økonomireglement.

Representantskapet skal hvert år behandle styrets forslag til økonomiplan for de neste 4 årene og årsbudsjett.

Styret forbereder representantskapets behandling av budsjettforutsetninger og budsjetttrammer. Dersom styrets forslag går ut over tidligere forutsetninger, skal representantskapet og deltakerne gjøres oppmerksom på dette. Det samme gjelder om styret må fremme forslag til endringer i vedtatte budsjetttrammer for selskapet.

Budsjettet skal følge forskrift 17. desember 1999 nr. 1568 om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper.

§ 15 Låneopptak og garantistillelse

Låneopptak skal godkjennes av departementet, jf. lov om interkommunale selskaper § 22. Representantskapet vedtar rammer for virksomhetens låneopptak - begrenset til kr 7 000 000. Virksomheten kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Virksomheten kan ikke selv låne ut penger.

§ 16 Arbeidsgiveransvar

Styret har arbeidsgiveransvaret for de personer som til enhver tid er ansatt i virksomheten. Arbeidstakernes rettigheter etter arbeidsmiljøloven skal i sin helhet ivaretas av styret.

Selskapet skal være medlem av KS Bedrift, og skal følge de hovedavtaler og hovedtariffavtaler som gjelder for konkurranseutsatte virksomheter i kommunalsektor.

Selskapet skal ha offentlig tjenstepensjonsordning for sine ansatte. De ansatte i Sør-Troms kommunerevisjon IKS overføres til KomRev NORD IKS. Opparbeidede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser for ansatte som tidligere har vært ansatt i Sør-Troms kommunerevisjon IKS overtas av KomRev NORD IKS.

§ 17 Personalreglement

Styret vedtar personalpolitiske retningslinjer for virksomhetens ansatte.

§ 18 Lokale lønnsforhandlinger

Daglig leder ivaretar selskapets interesser under lokale forhandlinger etter at styret på forhånd har fastsatt rammen.

Styret fastsetter daglig leders lønn.

§ 19 Møtegodtgjørelse

Godtgjørelse for møter mv. til medlemmer av styret og representantskapet utbetales i henhold til de til enhver tid gjeldende satser og reglement for virksomheten.

§ 20 Regnskap og revisjon

Styret har plikt til å se etter at det føres lovmessige regnskap og at det foretas revisjon av selskapet.

Regnskap skal føres etter kommunale regnskapsprinsipper, og fastsettes av representantskapet. Selskapets regnskap skal revideres av statsautorisert, registrert revisor eller av kommunal revisor. Revisor velges av representantskapet.

§ 21 Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen kan endres. Ved avstemning gjelder reglene i § 4 i lov om interkommunale selskaper.

§ 22 Uttreden og oppløsning

Den enkelte deltaker kan ensidig si opp sin deltakelse. Oppsigelse må varsles av deltakeren minimum ett år før uttredelse. Ved uttreden fra selskapet skal deltakeren tilbakebetales sin andel av egenkapitalen på uttredelsestidspunktet – jf. selskapsavtalens § 5.

Ved uttreden av selskapet, må eierkommunene som velger å ikke være medeier i selskapet, gjøre opp sin andel av fremtidige pensjonsforpliktelser på uttredelsestidspunktet, jf. lov om interkommunale selskaper § 30. Aktuar tilknyttet selskapets pensjonsselskap forestår beregningene.

Forslag til oppløsning av selskapet må vedtas enstemmig av representantskapet. Vedtak om oppløsning må godkjennes av samtlige deltakere og av departementet, jf. lov om interkommunale selskaper §§ 30 og 32.

Styret plikter å melde fra om avviklingen til Foretaksregisteret.

§ 23 Voldgift

Eventuell tvist om forståelsen av selskapsavtalen og om fordeling av utgifter eller i forbindelse med det økonomiske oppgjøret etter oppløsning, avgjøres endelig av en voldgiftsnemnd på tre medlemmer som oppnevnes av fylkesmannen, om ikke annen ordning følger av lov eller forskrift.

§ 24 Ikrafttredelse

Selskapsavtalen trer i kraft fra 1. juli 2015 og erstatter de tidligere selskapsavtalene.

§ 25 Øvrige bestemmelser

For øvrig gjelder den til enhver tid gjeldende lov om interkommunale selskaper.

EIENDOMSSKATT – SØKNAD OM FRITAK / VALG AV LEDER TIL SAKKYNDIG NEMND

Saksbehandler: Grete F. Olsen
Arkivsaksnr.: 12/360

Arkiv: 232

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

38/15 Formannskapet

16.04.2015

Saksutredning:

Håkon Ulriksen ble i kommunestyremøte 19.02.2015, sak 5/15 «Eiendomsskatt Bø kommune – gjennomføring» valgt som leder i sakkyndig nemnd.

Kommunen har i ettertid mottatt vedlagte skriv fra Ulriksen hvor han ber seg fritatt fra vervet og begrunnelsen.

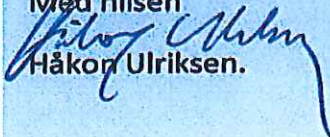
Ut fra ovennevnte oversendes saken til valgnemnda til forberedelse for behandling i formannskap og kommunestyremøtene i april 2015.

Bø Kommune	Dokument: 19. 15. 2015
V/ Rådmannen.	Løpnr.: 27 MAR 2015
Saksbeh.: TR	K. R.: ASA, SP
Ark.kode:	Ark.kode:
Kategori:	Gradering:

Oppsigelse/fratredelse av verv. Eidet 27.03.2015.

Jeg ser ingen annen mulighet enn å si opp vervet som leder i eiendomsskattetakseringsnemnda.

1. Grunnen til fratredelse er stort arbeidspress i eget firma.
2. Har også store problemer med å sitte i en nemd som skal legge til rette for å påføre Bø kommunes innbyggere enda flere skatter.

Med hilsen

Håkon Ulriksen.

Åsa Elvik
Rådmann

Grete F. Olsen
Fsk-sekr.

KOMMUNEREFORMEN

Saksbehandler: Åsa Elvik
Arkivsaksnr.: 14/637

Arkiv: 002 &23

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
4/15	Utvidet formannskapsmøte	16.04.2015
37/15	Formannskapet	16.04.2015
28/15	Kommunestyret	23.04.2015

Innstilling:

Saken legges fram uten innstilling.

Saksutredning:

Kommunestyret fatta i møte 26. mars 2015 følgende vedtak:

1. Kommunestyret tar BDO sin rapport vedrørende kommunereformen til orientering.
2. Kommunestyret mener rapporten ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til spørsmålet om kommunesammenslåing.
3. a) Kommunestyret opprettholder vedtaket om å avholde en rådgivende folkeavstemming samtidig som kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2015.
 - i. Folkeavstemminga skal følge det ordinære valget så langt mulig. Valgstyret fastsetter detaljene.
 - ii. Det skal utarbeides et nøytralt informasjonsmaterieell, og det skal avholdes minimum ett folkemøte i hver av de tre valgkretsene.
4. Det nedsettes en komite med like rettigheter som innstiller til formannskapet. Formannskapet ivaretar rollen som styringsgruppe i prosessen. Formannskapet utvides med de øvrige partier som ikke er representert, med 1 representant hver, og 2 tillitsvalgte.

Rådmannen har av debatten og av vedtaket oppfatta at komiteen skal legge fram ei tilråding til kommunestyret om hvordan ei folkeavstemming skal avvikles. Saksframlegget som lå til grunn for kommunestyrets vedtak følger som skriftlig vedlegg. Spørsmålet om voteringstema var omtalt slik i saksframlegget:

«Voteringstema må være klart og utvetydig, og spørsmålet må være nøytralt. Det er noe ulik praksis for på hvilket tidspunkt i prosessen ei rådgivende folkeavstemming avholdes. I flere kjente tilfeller har folkeavstemming blitt avholdt først etter at en intensjonsavtale om kommunesammenslåing er inngått mellom kommunene. Tida taler

mot at det vil være mulig å legge fram en ferdig løsning om kommunesammenslåing til folkeavstemming [høsten 2015]. Skal kommunestyrets vedtak om å avholde folkeavstemming samtidig med kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2015 opprettholdes, må voteringstema være et annet enn dette.

(...)

- *Om kommunestyret ønsker at Bø kommune skal inngå i en felles prosess i Vesterålen, vil den naturlige konsekvensen være å utsette folkeavstemming til etter prosessen er fullført, trolig våren 2016.*
- *Om kommunestyret ikke ønsker at Bø kommune skal inngå i en slik felles prosess nå, er et alternativ at dette spørsmålet blir tema i en folkeavstemming høsten 2015. Med andre ord: At kommunestyret ber velgerne om råd om hvorvidt Bø kommune skal gå inn i forhandlinger med de øvrige kommunene i Vesterålen om kommunesammenslåing eller ikke.»*

Nye opplysninger

Arbeidsutvalget i Vesterålen Regionråd drøfta kommunereformen i sitt møte den 27. mars 2015. AU fatta vedtak om at den videre prosessen knytta til kommunereformen i Vesterålen, skal tas i regi av Vesterålen Regionråd. Årsmøtet i Vesterålen Regionråd er beramma til 8. mai 2015.

Siden kommunestyret behandla saka har Regjeringa lagt fram for Stortinget «Meld. St. 14 om Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner». I meldinga foreslår Regjeringa oppgaveendringer og videre utredninger knytta til:

Velferd

- Tannhelse
- Rehabilitering
- Forsøk DPS
- Hjelpemidler
- Boligtilskudd
- Varig tilrettelagt arbeid
- Arbeids- og utdanningsreiser
- Finansieringsansvar pasienttransport
- Statlig barnevern
- Familievern

Lokal utvikling

- Forenkling av utmarksforvaltning
- Lokal nærings- og samfunnsutvikling
- Motorferdsel i utmark
- Forenklinger innen plan- og bygningsloven: Revisjon av forskrift om konsekvensutredninger og utviklingsavtaler på planområdet
- Vannscooter

- Tilskudd til nærings- og miljøtiltak skogbruk
- Tilskudd til tiltak i beiteområder
- Tilskudd til kulturlandskap jordbruk
- Tilskudd til verdensarvområdene
- Konesesjonsbehandling småkraftverk
- Myndighet til enkelte utslippstillatelser, forurensningsloven
- Naturforvaltning: små verneområder, økt ansvar etter innlandsfiskeforskriften og jakt- og fangsttider for enkelte fremmede arter
- Tilskudd til frivilligsentralene

Andre oppgaver

- Vigselsrett og notarialforretninger
- Godkjenning svømmeanlegg
- Sivile politioppgaver

Annet

- Videregående opplæring
- Skoleskyss
- Kollektivtransport

Åsa Elvik
rådmann

Vedlegg:
Saksframlegg «Kommunereformen – veien videre»

SAKSFRAMLEGG

07.03.2015

Saksbehandler: Jim Gundersen og Åsa Elvik
Arkivsaksnr.: 14/637

Arkiv: 002 &23

KOMMUNEREFORMEN - VEIEN VIDERE

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar BDO sin rapport vedrørende kommunereformen til orientering.
2. Kommunestyret mener rapporten ikke gir et tilstrekkelig grunnlag for å ta stilling til spørsmålet om kommunesammenslåing.
3.
 - Kommunestyret vedtar å utsette den tidligere vedtatte folkeavstemmingen til etter at en felles prosess er sluttført i Vesterålen.
 - Alternativt: Kommunestyret opprettholder vedtaket om å avholde en rådgivende folkeavstemming samtidig som kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2015.
 - i. Folkeavstemminga skal følge det ordinære valget så langt mulig. Valgstyret fastsetter detaljene.
 - ii. Stemmerettsalderen for den rådgivende folkeavstemminga settes til 16 år.
 - iii. Det skal utarbeides et nøytralt informasjonsmateriell, og det skal avholdes minimum ett folkemøte i hver av de tre valgkretsene.
 - iv. Spørsmålet for den rådgivende folkeavstemminga er: «Skal Bø kommune forhandle med de andre kommunene i Vesterålen om mulig kommunesammenslåing?»

Saksutredning:

DEL 1: UTREDNING KOMMUNESTRUKTUR VESTERÅLEN, utarbeidet av BDO for Vesterålen Regionråd

1A. Bakgrunn

Kommunestyret ble i sak 76/14 orientert om kommunereformen. Grunnlaget for kommunereformen er Sundvollerklæringen (2013). Her står det blant annet: «Regjeringen vil gjennomføre en kommunereform, hvor det sørges for at nødvendige tiltak blir fattet i perioden. Bakgrunnen for kommunereformen er at Regjeringen mener at dagens kommuner ikke er hensiktsmessig organisert for å løse de oppgavene som er lagt til det kommunale forvaltningsnivå.»

Stortinget ga i forbindelse med behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen for 2015 sin tilslutning til at det gjennomføres en kommunereform. Reformen tar sikte på å styrke lokaldemokratiet, og sette kommunene i enda bedre stand til å møte dagens og fremtidens velferdsoppgaver. Dette skal blant annet skje gjennom å etablere en ny kommunestruktur med færre og mer robuste kommuner.

Regjeringen beskriver dagens kommuner som generalistkommuner. Dette innebærer blant annet at alle kommuner har de samme kravene når det gjelder å gi tjenester til innbyggerne, samt planlegging og utviklingsoppgaver i lokalsamfunnet. Kommunestørrelsen har derfor ingen betydning for hvilke oppgaver en kommune er forventet å løse. Ettersom halvparten av de 428 kommunene som finnes pr. dato er kommuner <5000 innbyggere, mener Regjeringen at et flertall av kommunene ikke er store eller robuste nok til å håndtere de oppgavene de er forventet å løse. Samtidig pågår det et utredningsarbeid der det tas sikte på å gi ytterligere oppgaver til kommunene i årene som kommer. Det er varslet en stortingsmelding om nye oppgaver til robuste kommuner våren 2015.

På vegne av kommunene i Vesterålen ba Vesterålen regionråd konsulentfirmaet BDO om å gjennomføre følgende utredning:

1. *Fordeler og ulemper knyttet til en eventuell kommunesammenslåing i Vesterålen, der disse skal vurderes opp mot dagens kommunestruktur og alternative samarbeidsformer.*
2. *Utredningen skal videre gi en faktabasert framstilling om hvilke regler og virkemidler som er gjeldende ved endringer av kommunestruktur.*

Videre ble det ønsket et notat som skulle fokusere på å utfordre politisk nivå i kommunene til å:

1. *Definere intensjoner for tjenestenivå og struktur på tjenesteproduksjon ved eventuell endret kommunestruktur.*
2. *Anbefale politisk styringsmodell.*

Hensikten med dette var å lage et grunnlag for at innbyggerne gjennom høringer, informasjonsmøter og eventuell folkeavstemming skulle si sin mening.

Rapporten skulle videre gi tydelige anbefalinger for:

- *Ny kommunestruktur i Vesterålen*
- *Eventuelle alternative samarbeidsformer*
- *Den videre prosess etter at utredningen var avgitt, og så foreslå tidsplan og milepæler*

1B. Innholdet i BDOs utredning

Rapporten følger saksframlegget som trykt vedlegg. Rapporten er på 76 sider. Det er ikke laget noe sammendrag, men følgende utdrag fra innledningen kan likevel sies å oppsummere det normative budskapet til BDO:

«Vår vurdering er at en kommunesammenslåing åpner nye muligheter for kommunene som i dag opplever en nedgang i økonomisk handlingsfrihet, svak utvikling i sysselsetting, press på kjernetjenestene, sviktende vedlikehold og investeringsevne, stadig mer statliggjøring og stadig kontroll, mv. Det er for oss opplagt at endringer skaper muligheter, men samtidig er det også åpenbart at endringer som gjennomføres med smalt fokus og/eller svak organisering vil kunne medføre at fordeler ikke realiseres, at goder omfordeles (noen taper), og/eller at det blir en rekke utfordringer og merkostnader som følge av sammenslåingen. En vellykket endring krever en grundige og god avtale og en godt organisert gjennomføringsprosess. Dette oppnås kun gjennom en gjensidig god dialog og forståelse mellom alle kommunene som er med i drøftingene. Vi mener at dersom en kommune ikke får tilstrekkelig sikkerhet for dette; dvs sikkerhet for en god avtale og en godt organisert gjennomføringsprosess, bør man vokte seg vel. Mange sammenslåinger i privat og offentlig sektor har feilet på minst et av disse områdene og resultat blir dårligere opplevd tjenestekvalitet, høye restruktureringskostnader, dyre og dårlig planlagte systemendringer, vedvarende kulturkollisjoner mv. Dette er det ikke vanskelig å finne eksempler på.

Vårt viktigste budskap er derfor at en kommunesammenslåing må planlegges godt og sammenslåingsavtalen og organiseringen av gjennomføringen må sikre at alle parter er trygge på at ulempene vil dempes og fordelene vil fremmes i den nye kommunen, sammenlignet med dagens. Hvis ikke, bør kommune kanskje ta en "time-out" og ikke haste inn i prosessen. Vi håper derfor rapporten bidrar til dette, og at debatten vris vekk fra detaljer og fintelling til en god dialog om muligheter og trusler.»

(side 3)

BDO-rapporten presenterer bakgrunnen for og innholdet i kommuneformen. Kommunestrukturen i Vesterålen gjennomgås, og dagens situasjon og utviklingstrekk blir gjennomgått. I det følgende presenteres noen sentrale punkter i rapporten, uredigert, klippet fra rapporten.

«5.9. Oppsummering kommunestruktur

Dagens kommuner i Vesterålen er i ulik økonomisk situasjon. Flere av kommunene har svært høy gjeldsgrad, og det er ingen av kommunene i Vesterålen som har klart å holde et stabilt netto driftsresultat over tid. Analysene av kommunenes samlede økonomiske status viser derfor at ingen av kommunene kan sies å være økonomisk robuste.

Til tross for at kommunene har relativt god dekningsgrad innenfor noen av de viktigste tjenesteområdene så viser analyser av befolkningsutvikling at kommunene vil ha store utfordringer knyttet til blant annet pleie- og omsorgstjenester. Våre analyser viser at alle kommunene vil ha vesentlige investeringsbehov, enten innenfor barnehager, skole og spesielt innenfor eldreomsorgen. Noen har sågar et forventet investeringsbehov innenfor alle disse områdene. Vi ser at det er en nedgang på 34 % for Vesterålen samlet i antall voksne som antas å være i arbeid sett opp mot antall pensjonister. Dette viser at hele regionen har et omstillingsbehov for å tiltrekke og øke sysselsettingen.

Analysen av næringsstrukturer viser at alle kommunene er svært avhengig av offentlig sektor. Andøy kommune er i tillegg svært avhengig av bygge- og anleggsvirksomhet, og kommuner som Hadsel og Øksnes er industri avhengige. Sortland kommune er svært avhengig av varehandel i tillegg til offentlig sektor. I tillegg har enkelte kommuner som Bø relativt liten utpendling. Det er svært få kommuner som derfor kan sies å være robuste.

Oppsummert mener vi derfor at dagens kommunestruktur ikke er egnet til å møte de utfordringene som regionen står ovenfor.»

(side 41)

«6.2. Muligheter for økt bruk av interkommunale samarbeid

Til tross for at vi har identifisert felles legevaktordning, barnevern og samarbeid om PP tjenester i Vesterålen, er det lite samarbeid om viktige kommunale oppgaver i Vesterålen. Dette var også en av hovedkonklusjonene i NIVI sin rapport. *«Kommunene i Nordland samarbeider overraskende lite om en rekke viktige oppgaver. Det gjelder administrative funksjoner, som skatt, lønn og regnskap. Det gjelder viktige helsetjenester som legevakt, kommuneoverlege, miljørettet helsevern og ikke minst lokalmedisinsk senter og andre samhandlingstjenester»* (NIVI, 2014, s. 4).

I følge NIVI sin rapport er det tjenesteområder hvor det er lite samarbeid sammenlignet med andre nærliggende fylker som Trøndelag og Møre og Romsdal som er verdt å nevne:

- Voksenopplæring
- Tjenester knyttet til samhandlingsreformen
- Plan- og byggesaksbehandling
- IKT

Behovet for økt samarbeid i regionen har vært i fokus for kommunene i regionen. I 2013 sluttet alle kommunene i regionene seg til ett prosjekt som hadde som mål å utrede mulige samarbeid om kommunale tjenester. Herunder ble følgende områder utredet:

- Felles advokattjenester for Bø, Hadsel, Sortland og Øksnes
- Skatteoppkreverfunksjonene for Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes
- Samarbeid om arkivtjenester og digitalisering for Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes
- Fremtidig organisering av VA-sektoren for Hadsel, Bø og Sortland
- Fremtidig felles landbruksforvaltning for Andøy, Bø, Hadsel, Sortland og Øksnes
- Felles interkommunal bedriftshelsetjeneste for Hadsel, Lødingen og Sortland
- Felles brann- og redningstjeneste for Andøya, Bø, Hadsel og Sortland
- Interkommunalt samarbeid innen Geodata for Andøy, Bø, Hadsel, Sortland og Øksnes
- Felles IKT-samarbeid for Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes

Arbeidet med å videreføre disse utredningene ble satt på vent grunnet kommunereformen.

6.3. Utfordringer knyttet til bruk av interkommunale samarbeid

En av de største utfordringene dreier seg om at man skaper et demokratisk «underskudd» ved at man flytter avgjørelser lengre unna folkevalgte representanter gjennom å overlate oppfølgingsansvaret til et styre eller en annen kommune (vertskommune). Dette kan i teorien gjelde alle lovpålagte kommunale tjenester, men det er her hensiktsmessig å gjøre ett kvalitativt skille mellom mer og mindre politisk viktige tjenesteområder. Spesielt kan det trekkes et skille mellom tjenester som er «ren produksjon», og tjenester som omhandler mennesker og tjenester som

omhandler rettighetssikring. De siste er de som normalt anses som viktigst å styre direkte gjennom kommunens egen politiske og administrative ledelse.

Eksempelvis finnes det et felles interkommunalt samarbeid på arkivtjenester i Nordland fylkeskommune. Til tross for at dette området er viktig, så mener vi at beslutninger som er knyttet til organisering av arkivtjenester ikke kan sammenlignes med eksempelvis samarbeid om barnevern eller pleie- og omsorgstjenester. Dette begrunner vi med at den førstnevnte ikke berører mennesker direkte på samme måte som sistnevnte. Etablerte samarbeid om rettighetsbaserte individuelle lovpålagte tjenester som berører grupper med et særskilt behov mener vi best løses gjennom direkte kontroll i en sammenslått kommune fremfor dagens interkommunale samarbeid. Dette er ikke fordi at disse samarbeidene nødvendigvis har ført til et dårligere tilbud, noe vi ikke har grunnlag for å si noe om, men fordi disse tjenesteområdene daglig berører deler av befolkningen med særskilte behov som det er et administrativt og politisk viktig ansvar å følge opp. Eksempler på samarbeid som berører slike tjenester i Vesterålen er:

- Interkommunale barneverntjeneste
- Samarbeid om legevaktordninger
- Et interkommunalt samarbeid om PP tjenester

6.4. Oppsummering

I dette kapitlet har vi sett at det er et stort potensial for økt bruk av interkommunale samarbeidsordninger i Vesterålen. Innenfor flere viktige tjenesteområder er det et potensial for å kunne nyttiggjøre seg av stordriftsfordeler ved økt bruk av interkommunale samarbeid. Dette vil også kunne medføre med effektiv bruk av ressurser, samt redusere utgifter knyttet til administrasjon. Til tross for dette mener vi at det svært viktig at man er klar over de demokratiske utfordringene knyttet til bruk av interkommunale samarbeid.

(side 44-45)

8.2. Vår anbefaling i valget mellom de tre alternativene

Dagens kommunestruktur er etter BDOs vurdering ikke et reelt alternativ fordi den ikke vil ha tilstrekkelig økonomi, kompetanse og kapasitet til å ivareta de overnevnte fem beslutningskriterier. Spesielt mener vi at disse forholdene er de mest sårbare i dagens struktur, der den enkelte kommune alene:

- Har lav evne til å finansiere fremtidige investeringsbehov
- Har sårbar næringsstruktur
- Ikke er robuste nok til å ivareta tjenestebehovet innenfor kapitalintensive tjenester
- Er lite egnet til å sikre nødvendig tiltak for å skape funksjonelle helhetlige planprosesser for å videreutvikle regionen

En interkommunal samarbeidsmodell vil være et bedre alternativ. Ut fra hvilke oppgaver kommunen velger å samarbeide om, vil den langt på vei kunne løse de fleste av de største utfordringene nevnt ovenfor. Dog mener vi at interkommunale samarbeid er en dårligere løsning sammenlignet med en ny storkommune, fordi interkommunale samarbeid svekker kommunenes politiske og administrative ledelses direkte påvirkningsmulighet. I tillegg låses større deler av kommunenes budsjetter opp i inngåtte avtaler. Dette medfører at de delene av kommunens tjenesteproduksjon hvor det ikke er inngått samarbeidsavtaler må, ved en eventuell svikt i inntektene eller en der hvor det oppstår en uforutsett utgift, ta et større budsjettmessig ansvar for å dekke dette inn.

En kommunesammenslåing vil etter vår vurdering være den beste løsningen. Dette vil samsvare med intensjonen i Stortingsvedtak og Ekspertutvalgets anbefalinger. Det er derfor naturlig å tro at en

sammenslått kommune vil bli tilgodesett med de beste relative rammebetingelsene i fremtiden. Med dette viser vi til at kommunen vil komme inn under ordningen med inndelingstilskudd, kommunene som slår seg sammen har tatt et bevist valg om at de ønsker å gå fra å være ufrivillige små til å bli frivillig større. Det viktigste argumentet for en kommunesammenslåing er den økonomiske handlefriheten kommunen vil få gjennom størrelsen på budsjettet, til å investere i utvikling av et godt sammensatt tilbud av kjernetjenester til kommunens innbyggere og mulighet til i større grad enn i dag å prioritere arbeidet med gjennomføring av ulike tiltak knyttet til nærings- og strukturutvikling.

En større kommune vil oppnå gevinster innenfor blant annet:

- Redusert administrativt behov sett i forhold til tjenesteutførelse og ulike administrative støttefunksjoner
- Arealeffektivisering; man kan f.eks. prioritere ulike typer formålsbygg fremfor å dekke alle formål innenfor samme kommunegrenser
- Reduserte indirekte driftsutgifter som støttesystemer, innkjøp mv.
- Økt effektivitet gjennom mer hensiktsmessig struktur for en del tjenesteproduksjon ved oppheving/endring av administrative grenser
- Mer fleksibel bruk av ansatte; herunder større potensiale for mobilisering, forebygging, mv. etter behov.
- Mindre sårbarhet for sykdom, lavere vikarutgifter, mv.
- Økonomisk potensial som utløses i form av mer målrettet satsning på næringsliv og utvikling (og utviklingsstønader i ulike former fra blant annet staten, fylkesmann, EU) mv.

Videre vil man ha potensielle indirekte besparelser som kan forventes realisert på mellomlang sikt. Herunder for eksempel:

- Økt fokus på kvalitetsledelse gir mindre ressursbruk til retting, klagebehandling mv.
- Mer à jour, mindre etterslep i investeringsbehov, vedlikeholdsbehov. mv.
- Gjennomsnittlig mer stabile tjenester gjennom mindre sårbarhet i større enheter
- Mulighet for å tiltrekke spisskompetanse, og bygge større kompetansemiljøer i organisasjonen
- Bedre eierstyring og formuesbevaring gjennom mer profesjonell oppfølging av eierskap, herunder innenfor eksempel aksjeselskaper og eiendom
- Mer profesjonell og effektiv bestillerkompetanse ved kjøp av eksterne tjenester / kjøp fra eksterne tjenesteleverandører
- Større fagmiljøer vil forventes å gi høyere kvalitet gjennom at det blir lettere å tiltrekke og beholde kompetanse, man er mindre sårbare for sykdom, og man kan planlegge og jevne ut belastningen i kommunens oppgaveutførelse på en bedre måte enn i små kommuner.

Eksempler på områder som kan forventes å få et effektivitetsløft som følge av større fagmiljøer kan for eksempel være ingeniørtjenester, skole, økonomi, barnevern, helse, jus, arealplanlegging, offentlige innkjøp, eiendomsforvaltning, eierstyring av selskaper mv. Større miljø gir mulighet for spesialisering og bedre kvalitet for brukerne. For de ansatte vil det være mer attraktivt å arbeide i et større fagmiljø, og man vil således være bedre rustet til å tiltrekke og beholde kompetanse.

Videre vil en større kommune kunne planlegge helhetlig for hele regionens samfunnsutvikling.»

(side 58-59)

1C. Rådmannens vurdering

Det er et politisk spørsmål å vurdere hvorvidt kommunesammenslåing er ønska eller uønska. Det er også et politisk spørsmål å vurdere om de problemstillingene som ligger til grunn for kommunereformen fra staten sin side, bare kan svares på med kommunesammenslåing, eller om det fins andre måter å forbedre tjenestene til befolkninga og styrke lokaldemokratiet. Det er i særdeleshet et politisk spørsmål å gjøre en strategisk vurdering av om "kommunesammenslåing uansett kommer til å skje", eller om Bø kommune sjøl vil kunne avgjøre hva som skjer med Bø.

Det er rådmannens vurdering at BDOs utredning bare halvveis gir svaret på oppdraget. Alternativet til kommunesammenslåing drøftes knapt, og det tas for gitt at kommuner som ikke slås sammen vil bli straffet økonomisk dersom de ikke slår seg sammen til enheter på minimum 15 000 innbyggere.

a) Forholdet til de ansatte

Fylkesmannen har i alle sammenhenger vært nøye med å påpeke at kommunene må sørge for involvering av innbyggerne og ikke minst de ansatte i reformprosessen. Forholdet til de ansatte er i liten grad berørt i utredningen til BDO. Rådmannen erkjenner at kommunereformen kan være utfordrende å forholde seg til for kommunalt ansatte, all den tid det snakkes om at reformen vil kunne utløse «stordriftsfordeler». Rådmannen vil sørge for at de ansatte involveres i hele prosessen videre, og tilrår derfor at saken behandles i administrasjonsutvalget før endelig vedtak i kommunestyret.

b) Økonomiske konsekvenser

Dette er fremdeles en usikkerhet i reformen. I kommuneøkonomiproposisjonen for 2015 (Prop. 95 S 2013-2014) står følgende:

«Inntektssystemet for kommunene og kommunereform

Regjeringen legger opp til en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene i løpet av perioden. Gjennomgangen av inntektssystemet vil ses i sammenheng med kommunereformen.

Dagens inntektssystem legger til grunn at smådriftsulemper er en ufrivillig kostnad for kommunene, og at denne kostnaden kompenseres fullt ut. Om dette er en rimelig forutsetning, eller om kommunestørrelse i noen grad kan ses på som en frivillig kostnad for kommunene, er et spørsmål som har vært diskutert flere ganger, blant annet i Borgeutvalgets utredning (NOU 2005:18). Borgeutvalget peker blant annet på at smådriftsulemper i noen grad kan ses på som noe den enkelte kommune selv kan påvirke ved å slå seg sammen med andre kommuner eller gjennom interkommunalt samarbeid. Kommunene behandles imidlertid ulikt avhengig av hvordan de søker å begrense smådriftsulemper i tjenesteproduksjonen. Kommuner som begrenser

smådriftsulemper gjennom kommunesammenslåinger får reduserte overføringer etter en overgangsperiode, mens interkommunalt samarbeid ikke påvirker overføringene fra staten. Borgeutvalget viste også til at full kompensasjon for smådriftsulemper svekker insentivene til frivillige kommunesammenslutninger.

Behandlingen av smådriftsulemper vil bli vurdert som ett av flere elementer i den samlede gjennomgangen av inntektssystemet i lys av kommunereformen. I tillegg til at kommunene kompenseres for kostnadsforskjeller i tjenesteproduksjonen, inneholder inntektssystemet tilskudd som er begrunnet med regionalpolitiske målsetninger. Dette omfatter Nord-Norge- og Namdalstilskudd, småkommunetilskudd, distriktstilskudd Sør-Norge og storbytilskudd. Utformingen og omfang av de regionalpolitiske tilskuddene vil også bli vurdert som en del av gjennomgangen av inntektssystemet. Regjeringen ønsker at kommunene skal beholde mer av skatteinntektene enn i dag. Det tilsier at også skatteelementene i inntektssystemet og systemet for inntektsutjevning vurderes i gjennomgangen av inntektssystemet.»

(rådmannens understrekninger)

Ved henvendelse til Fylkesmannen (som har en pådriverrolle i reformen) bekreftes det at det ikke er avklart hva som blir de økonomiske konsekvensene for kommuner som velger å ikke slå seg sammen; kommuner som omtales som om de da velger å forbli «frivillig små».

Det er med andre ord en stor usikkerhet hva som er de økonomiske rammebetingelsene i kommunereformen. BDO-rapporten tar utgangspunkt i at småkommuner som ikke slår seg sammen vil miste dagens kompensasjon som småkommuner, eksempelvis småkommunetillegg, basistilskudd og ulike distriktstilskudd. Det er ikke mulig å lese hva dette vil utgjøre i tapte inntekter for de kommunene som velger å ikke slå seg sammen. Dette, som gjerne omtales som «riset bak speilet» i kommunereformen, vil potensielt få alvorlige konsekvenser for Bø. I 2015 utgjør Nord-Norge tilskuddet kr 4 346 000 og småkommunetilskuddet kr 5 475 000 for Bø kommune. Til sammen utgjør dette nesten 6% av de til sammen kr 169 516 000 som kommunen får som frie inntekter over statsbudsjettet. Det er antydning at en også skal se på basistilskuddet som i 2014 var kr 12 331 000.

Det er derimot kjent at kommuner som slår seg sammen, vil beholde disse tilskuddene i 15 år, for deretter å fjernes i løpet av en 5-års periode. Tanken er at da vil gevinsten med større og mer robuste kommuner oppveie frafallet av inntekter i dagens kommunestruktur. Kommunene som velger å slå seg sammen vil i en overgangsfase motta engangskostnader og reformstøtte, eksempelvis vil en sammenslått Vesterålen kommune motta 55 mill. i engangskostnader, og 25 mill. i reformstøtte. Rådmannen finner grunn til å stille spørsmål ved beløpets størrelse – sett i lys av det man gjerne kaller som «transformasjonskostnader». Dette er både direkte og indirekte kostnader som effektivitetstap i reformperioden, nye IKT-løsninger, sluttpakker for overtallige og så videre. Detaljene i det økonomiske opplegget vil først bli klare i forbindelsen med nytt forslag til kriterier i inntektssystemet i 2017.

c) Interkommunalt samarbeid

Rådmannen mener det er en svakhet med rapporten at interkommunalt samarbeid i for liten grad er vurdert, analysert og drøfta. Fordi at dette ikke er i tråd med intensjonene i kommunereformen, vurderes ikke dette som et reelt alternativ. Interkommunalt samarbeid har i tiår vært holdt fram som en metode for å sikre likeverdige tjenester i hele landet. Vesterålen har vært en foregangsregion på området. Gitt at frivilligheten i kommunereformen er reell, mener rådmannen at interkommunalt samarbeid fortjener nærmere utredning som et alternativ til kommunesammenslåing. Det er en svakhet at rapporten ikke gir et empirisk grunnlag for å vurdere dette alternativet.

d) Utfordringer

Som det fremgår av den faktabaserte delen av BDO sin utredning, så står kommunene i Vesterålen ovenfor store utfordringer, spesielt i forhold til demografi og flyttemønster. Rapporten inneholder imidlertid ikke noe nytt i forhold til hva som er lagt fram i den nylige saken om kommuneplan for Bø kommune, og de tiltak som er vedtatt iverksatt gjennom kommunestyrets behandling av denne.

e) Kvalitet på tjenestene

BDO-rapporten verken dokumenterer eller sannsynliggjør at tjenestene i store kommuner er bedre enn i mindre kommuner. Årsaken er enkel: En slik dokumentasjon finnes ikke. Derimot er det dokumentert i en rekke undersøkelser at innbyggerne i små kommuner er mer fornøyd med tjenestene enn i store kommuner. BDO-rapporten viser til at oppfatningen av at innbyggerne i mindre kommuner er mer tilfredse med tjenestene sammenlignet med innbyggerne i større kommuner, skyldes at de mindre kommunene har høyere andel frie inntekter.

Rådmannen har forståelse for at en mer kvalitativ tilnærming til dette er nesten umulig i en utredning som har en knapp tidsramme og et budsjett på om lag en halv million. Likevel mener rådmannen at det hadde vært interessant å gjøre vurderinger av noen aspekter som ikke kan belyses med Kostra-tall. Noen slike hypoteser kan være:

- Hva betyr *nærhet* for kvaliteten på tjenestene? Har det noe å si at innbyggerne i et lite samfunn ser og kjenner hverandre?
- Har *identitet* noe å si for innsatsen innbyggere og ansatte legger ned i å opprettholde samfunnet?
- Har *lokal forankring* noe å si for ansattes engasjement?
- Hvorfor har Bø kommune lyktes i å rekruttere medarbeidere med *formell kompetanse* til alle stillinger?

f) Oppsummert

Rådmannen mener at BDO bare halvveis har svart på det mandat de fikk av regionrådet. Anbefalingen fra BDO er sammenslåing av kommunene, uten å ha utredet andre alternativ, og uten å ha lagt et empirisk (faktabasert/erfaringsbasert) grunnlag for sin anbefaling. På denne bakgrunn mener rådmannen det er verdt å vurdere om Bø kommune bør bestille videre

utredninger; alene eller i samarbeid med en eller flere av de øvrige vesterålskommunene. Det er imidlertid ikke budsjettmessig dekning for dette nå, og dette vil eventuelt kreve omprioritering fra kommunestyret.

1D. Videre prosess

Kommunestyret i Bø vedtok høsten 2014 å avholde en folkeavstemming i forbindelse med kommunevalget høsten 2015. Det er rådmannens oppfatning at BDO-rapporten ikke representerer et tilstrekkelig grunnlag for å utarbeide et saklig og nøytralt grunnlag for en folkeavstemming. Til det er alternativene for svakt utredet. Dertil kommer at vesentlige deler av kommunereformen er fremdeles uavklart.

DEL 2: RÅDGIVENDE FOLKEAVSTEMMING – VIDERE PROSESS

I Kst-sak 76/14 vedtok kommunestyret ”at det skal holdes en lokal folkeavstemming om kommunesammenslåing i forbindelse med kommunestyrevalget 2015. Kommunestyret ber om å få en egen sak om dette våren 2015”.

2A. Tilskudd til informasjon og høring

Bø kommune har fått presisert fra Fylkesmannen i Nordland at alle kommuner som deltar i kommunereformen vil få utbetalt kr 100.000 til informasjon og høring. Det er ikke nødvendig å søke men det gis en melding til fylkesmannen som i samråd med departementet finner at vilkårene for utbetaling er oppfylt. Departementet har tydeliggjort at det vil være et krav for utbetaling at høring av innbyggerne skjer etter at et faktagrunnlag for de alternativene som er utredet i prosessen er presentert for folket. Dette innebærer at en folkeavstemming uten forutgående folkemøter eller presentasjon av faktagrunnlaget på annen måte ikke fyller vilkårene alene for utbetaling av midler til innbyggerinvolvering.

Utbetaling vil derfor kunne skje når:

- Kommunen har etablert et kunnskapsgrunnlag som innbyggerne kan ta stilling til.
- Kommunen har oppsummert faktainnsamlingen og kommunestyret har fattet vedtak om sammenslåingsalternativ(er), og hvordan innbyggerne skal bli hørt. Dette er nærmere beskrevet på side 14 i veilederen for utredning og prosess som finnes på www.kommunereform.no.
- Departementet i samråd med fylkesmannen, finner at vilkårene for utbetaling er oppfylt.

2B. Det juridiske grunnlaget

I 2009 ble Kommuneloven endra, og det ble tatt inn en bestemmelse om lokale folkeavstemninger. Av denne (Kommunelovens § 39b om lokale folkeavstemninger) går det fram at:

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv bestemme at det skal avholdes rådgivende lokale folkeavstemninger.

2. Kommunene og fylkeskommunene plikter å rapportere de opplysninger som departementet finner er nødvendig for å offentliggjøre informasjon om lokale folkeavstemninger.

Av kommentarene (Kommuneloven med kommentarer, Bernt og Overå, 5.utgave 2011) går det videre fram at departementet ikke har villet gi nærmere regler om hvordan en slik folkeavstemning skal holdes; "(...) sjølv om det kan vere naturleg at kommunane tek utgangspunkt i regelverket i vallova." (Ot.prp. nr 32 (2008-2009) s. 45). Kommunen bør blant annet sikre at prinsippet for allmenn stemmerett og hemmelig stemmegivning etterleves, slik kravet er ved ordinære politiske valg. Kommunaldepartementet har også gitt uttrykk for at man bør ha et eget manntall til folkeavstemninger.

Videre er det klart at det ikke er adgang til å holde bindende folkeavstemninger. "Kommunestyret og fylkestinget kan ikke fraskrive seg sitt rettslige og politiske ansvar for de beslutninger som tas." (Bernt og Overå, 2011, s. 333).

2C. Opplegget for ei folkeavstemning

Med bakgrunn i dette er rådmannens utgangspunkt at det foreslås samme opplegg for forhåndsstemmegiving som for kommunestyre- og fylkestingsvalget. Formannskapetets medlemmer utgjør valgstyret i Bø kommune. Valgstyret vil dette til behandling i april/mai 2015. Under gjennomgåns noen forhold som valgstyret vil måtte ta stilling til.

a) Tidspunkt

Det vil bli foreslått at valgdagen er 14. september 2015, samme dag som for kommunestyre- og fylkestingsvalget 2015.

b) Stemmerett

Utgangspunktet er at alle som ordinært har stemmerett ved kommunestyre- og fylkestingsvalget 2015 har stemmerett ved folkeavstemningen. Det betyr konkret:

1. Norske statsborgere som har fylt 18 år innen utgangen av 2015 og som er, eller har vært, registrert bosatt i Norge.
2. Statsborgere i andre nordiske land som har fylt 18 år innen utgangen av 2015, og som har vært registrert bosatt i Norge senest 30. juni 2015.
3. Øvrige utenlandske statsborgere som har fylt 18 år innen utgangen av 2015, og som har vært registrert bosatt i Norge sammenhengende de tre siste årene før valgdagen.

c) Stemmerettsalder

For lokale folkeavstemninger har kommunestyret anledning til å vedta at stemmerettsalderen skal settes til 16 år. Rådmannen vurderer at dette er en sak som er egnet til å mobilisere velgerne, og mye taler derfor at også 16 og 17-åringene bør få anledning til å delta i folkeavstemninga.

d) Valgkretser og stemmelokaler

Det vil bli foreslått at valgkretser og stemmelokaler er lik som det ordinære valget. De siste valgene har Bø kommune hatt tre valgkretser. Det har dessuten vært anledning til å avgi forhåndsstemmer på Bøheimen og på Rådhuset.

e) Forhåndsstemmegiving

Det vil bli foreslått at adgang til og opplegg for forhåndsstemmegiving også følger det ordinære valget.

f) Manntallet

Kommunestyret kan selv beslutte hvilket manntall som skal gjelde ved folkeavstemningen. Kommunen må søke Skatteetaten (folkeregisteret) om uttrekk basert på det grunnlag som formannskapet / valgstyret velger for hvem som skal ha stemmerett. Kommunen må bære kostnadene med å få manntall.

g) Valgkort

Trykking og bruk av valgkort vil være en ekstra kostnad. Rådmannen anbefaler at en ikke benytter seg av valgkort ved folkeavstemningen, men at kryssing i manntall skjer ved framvisning av gyldig legitimasjon som førerkort, pass eller bankkort.

h) Informasjon

Velgerne som har stemmerett til folkeavstemningen må informeres om stemmeretten, hvor, når og hvordan de kan stemme. Dette bør gjøres ved hjelp av publisering av kunngjøringer og annonser i lokalavis samt informasjon på kommunes nettsider.

I tillegg til informasjon av teknisk art for valget, kommer informasjon om voteringstema og sakens karakter. Kommunen bør i dette tilfelle be om ekstern bistand til dette. Kommunen har et ansvar overfor velgerne til å belyse hva folkeavstemningen handler om, og hva som er saklig ulikhet mellom de forskjellige svaralternativene som velgerne kan velge mellom. Det må derfor ordnes både trykt informasjonsmateriell og med folkemøte (-r).

i) Klage på valg

Klageinstans ved kommunestyrevalg er Kommunal- og regionaldepartementet og det er det nyvalgte kommunestyret som beslutter om valget er gyldig eller ugyldig. Ved stortingsvalg er riksvalegstyret/Stortinget klageinstans, og det er det nyvalgte Stortinget som beslutter om valget i det enkelte fylke eller den enkelte kommune er gyldig eller ikke. (valgloven § 13)

Det foreligger ingen lovhemlet klagerett ved folkeavstemninger. Dersom det skulle komme klager ved avviklingen av denne folkeavstemningen, er rådmannens tilråding at saken forelegges kommunestyret som vurderer saken på fritt grunnlag.

j) Stemmesedler

Svaralternativene på trykt stemmeseddel vil uavhengig av spørsmål være "Ja", "Nei" og "Blank stemme". Papiret bør ha annen farge enn valgsedlene som brukes til kommunestyrevalget, fylkestingsvalget og kirkevalget (som også skjer samtidig)

k) Behandling

Resultatet av den rådgivende folkeavstemningen legges fram til behandling i kommunestyret på møte i oktober måned 2015.

D) Delegasjon

Formannskapetets medlemmer fungerer som valgstyre i Bø kommune og er gitt fullmakt til dette av kommunestyret.

2D. Voteringstema

Voteringstema må være klart og utvetydig, og spørsmålet må være nøytralt. Det er noe ulik praksis for på hvilket tidspunkt i prosessen ei rådgivende folkeavstemming avholdes. I flere kjente tilfeller har folkeavstemming blitt avholdt først etter at en intensjonsavtale om kommunesammenslåing er inngått mellom kommunene. Tida taler mot at det vil være mulig å legge fram en ferdig løsning om kommunesammenslåing til folkeavstemming. Skal kommunestyrets vedtak om å avholde folkeavstemming samtidig med kommunestyre- og fylkestingsvalget høsten 2015 opprettholdes, må voteringstema være et annet enn dette.

Rådmannen har oppfatta at intensjonen har vært at Arbeidsutvalget i Vesterålen Regionråd skal fastsette videre prosess med hensyn til behandling av rapporten til BDO. Det er satt opp møte i AU den 27. mars 2015.

Sortland kommune har invitert til felles formannskapsmøte den 27. mars 2015. Invitasjonen er underskrevet av ordfører og opposisjonsleder. Det er opp til formannskapet å ta stilling til invitasjonen fra Sortland kommune. Rådmannen har avventa politisk avklaring på spørsmålet og har ikke inngått i en felles administrativ prosess i Vesterålen.

- Om kommunestyret ønsker at Bø kommune skal inngå i en felles prosess i Vesterålen, vil den naturlige konsekvensen være å utsette folkeavstemming til etter prosessen er fullført, trolig våren 2016.
- Om kommunestyret *ikke* ønsker at Bø kommune skal inngå i en slik felles prosess nå, er et alternativ at dette spørsmålet blir tema i en folkeavstemming høsten 2015. Med andre ord: At kommunestyret ber velgerne om råd om hvorvidt Bø kommune skal gå inn i forhandlinger med de øvrige kommunene i Vesterålen om kommunesammenslåing eller ikke.

2D. Rådmannens vurdering

Rådmannen vurderer at kommunereformen er behefta med stor usikkerhet for Bø kommune sin del. Særlig gjelder dette de økonomiske konsekvensene for kommuner som velger å være såkalt «frivillig små» etter reformperioden. Dette utgjør en risiko for Bø kommune, som gjør at spørsmålet om kommunesammenslåing ikke bare kan behandles prinsipielt. Det er et politisk ansvar å ta stilling til dette. På bakgrunn av dette legger rådmannen fram ei alternativ innstilling.

Åsa Elvik
Rådmann

Jim Gundersen
Helse- og omsorgssjef

Trykt vedlegg:

Utrekning kommunestruktur Vesterålen, utarbeidet av BDO for Vesterålen Regionråd
Invitasjon fra Sortland kommune

Utrykt vedlegg:

Saksframlegg KST-sak 76/14

DIMENSJONERING ADMINISTRASJON

Saksbehandler: Åsa Elvik
 Arkivsaksnr.: 15/24

Arkiv: 034

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
39/15	Formannskapet	16.04.2015
29/15	Kommunestyret	23.04.2015

Innstilling:

Saken tas til orientering.

Saksutredning:

Kommunestyret vedtok i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2015 at «Rådmannen bes fremme sak vedr. dimensjonering av administrative og merkantile stillinger sett i lys av den nedstyringen som foregår i kommunen».

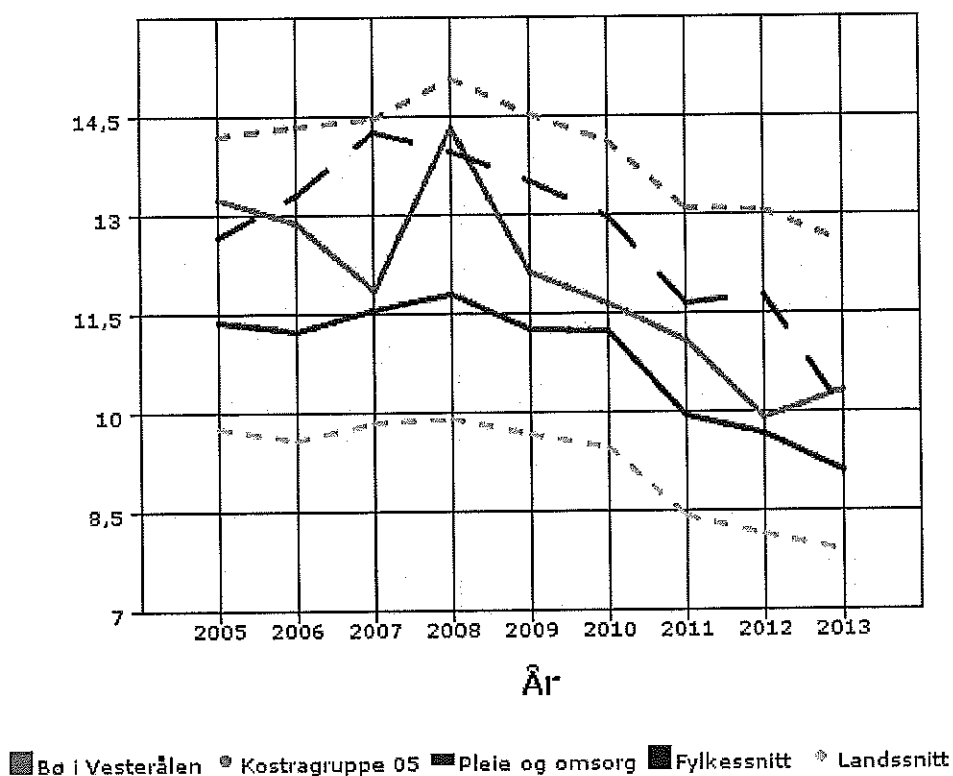
Moment 1: Antall stillinger i Bø kommune er relativt stabilt; nedstyringa har vært størst i administrasjon og ledelse

Det har vært et politisk og administrativt ønske å unngå oppsigelser i forbindelse med nedstyringa som har foregått i Bø kommune de senere åra. Dette har blant annet ført til at en rekke administrative stillinger har stått og står vakante. Kommunestyret ble i forbindelse med budsjettarbeidet for 2015 orientert om at til sammen 8 administrative stillinger står vakante eller er redusert de siste åra. Dette er et konservativt anslag – ikke et eksakt regnestykke.

- 50 % stilling står vakant på økonomiavdelinga
- på skole er pedagogisk konsulent fjerna
- rektorene sin administrasjonstid reduseres i takt med at det blir færre elever
- administrasjonstida til styrer i Fjærvoll barnehage ble ikke fordelt på noen andre da barnehagen ble slått sammen med Vinje.
- på teknisk står 100 % stilling ingeniør vakant
- 100% på landbrukskontoret står vakant
- for helse er det kutta 3,5 administrative og merkantile stillinger (blant anna 2 x 100% stillinger avdelingsledere Bøheimen).
 - i. Når det gjelder helse- og omsorg er det interessant å se at antall stillinger totalt i etaten er praktisk talt det samme. Til tross for generell reduksjon hvert år, har økningen i antall stillinger knytta til ressurskrevende tjenester veid opp for dette. Med andre ord: Antall stillinger administrasjon/merkantilt er betydelig redusert, men totalt antall stillinger i etaten er tilnærmet stabilt.

Moment 2: Bø er ikke overadministrert - sammenligna med andre kommuner

Figuren under viser at Bø ligger under snittet i kostragruppa når andelen administrative stillinger måles i % av netto driftsutgifter:

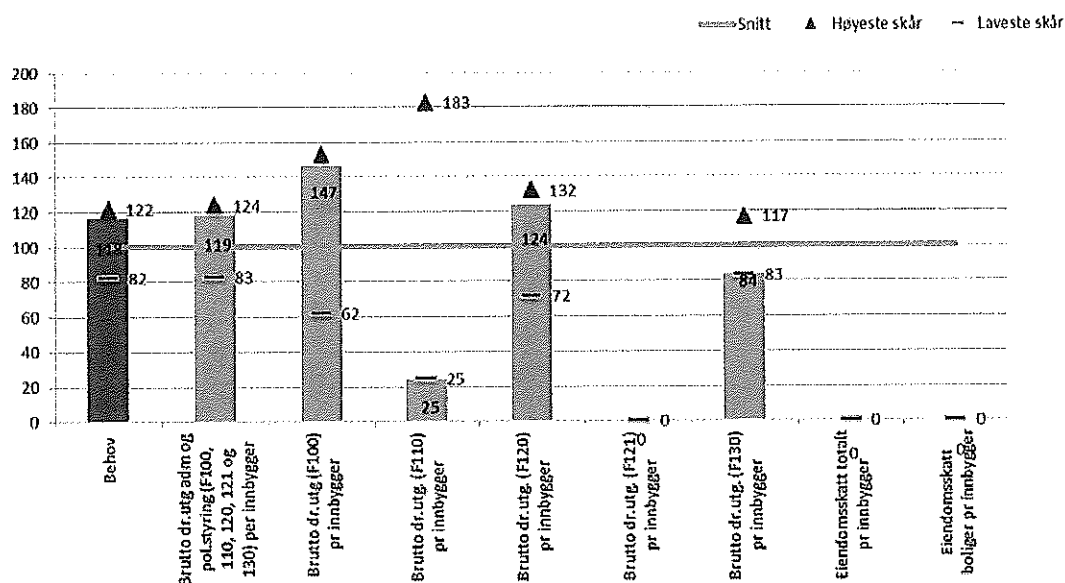
Oversikt utvikling antall årsverk Bø kommune 2007 - 2015

Årstall	Bø kommune
2007	242
2008	240
2009	229
2010	236
2011-2012-2013	Ingen info i årsrapport
2014	240
2015	232

Moment 3: Vi bruker ikke mer enn vi må til administrasjon

I grunnlagsmaterialet til BDO-rapporten «Utredning kommunestruktur Vesterålen» går det fram at Bø kommune ligger der inntektssystemet anslår vi skal ligge når det gjelder utgifter til administrasjon.

Administrasjon

Funksjoner i KOSTRA:
 100 - Politisk styring
 110 - Kontroll og revisjon
 120 - Administrasjon
 121 - Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen

BDO

13.01.2015

12

Moment 4: Byråkrati er også et gode

En liten kommune har få stordriftsfordeler. Det går en grense for hvor mye en kan kutte i administrasjon og ledelse før det går utover effektiviteten og kvaliteten i tjenesten. Mye administrativt arbeid er usynlig; det vises først om oppgavene blir dårlig utført. I en kommune er rollefordelinga mellom politikk og administrasjon i prinsippet tydelig avklart. At administrativt arbeid ikke kommer til syne for politikerne, er et uttrykk for at rollefordelinga er riktig fulgt opp. Det betyr ikke at det ikke er problemer og utfordringer rundt spørsmålet; det betyr at disse problemene og utfordringene befinner seg der de skal være – nemlig i administrasjonen.

Se den vedlagte artikkelen «Byråkrater til besvær» for nærmere drøfting.

Åsa Elvik
rådmann

Vedlegg: Byråkrater til besvær (Ukeavisen Ledelse 11/9-11)

Byråkrater til besvær

Store kommuner bruker mindre penger på administrasjon enn små. Men også blant jevnstore kommuner er det store forskjeller i «byråkratibyrden».

Publisert 11.09.2011 - 15:59

Av Knut Olav Tveit

E-post: knutot@mandagmorgen.no

De 11.000 representantene som mandag velges inn i landets 430 kommunestyre vil møte til dels svært forskjellige administrasjoner i sine ulike kommune – og rådhus. Enkelte steder går mellom 20 og 30 prosent av kommunens driftsutgifter til administrasjon, mens andre kommuner bruker kun fem, seks prosent.

Byråkratibarometeret fra utredningsbyrået Ny Analyse rangerer kommunene etter hvor effektivt de driver i forhold til administrasjon, fellesutgifter og politisk styring. De siste to årene har de gjennomgått regnskaptall fra alle norske kommuner (se tekstboks). Noen av hovedfunnene fra årets liste er:

- **Stordrift:** Store og mellomstore kommuner gjør det best – og bruker minst til administrasjon. Hovedårsaken er trolig stordrift i administrasjonen.
- **Ulikt blant likemenn:** Kommuner av samme størrelse har store forskjeller i effektiviteten i administrasjonen. Der bør «de verste» kunne lære av «de beste».
- **Geografi:** Det er tydelige regionale forskjeller. Akershus, Rogaland og Møre og Romsdal har eksempelvis til sammen tretti kommuner inne blant de beste hundre. Finnmark har ingen kommuner på topp 200.
- **Store utslag:** Utgiftene til administrasjon og styring i kommunene varierer fra fem til tjue prosent av den enkelte kommunes totale utgifter.

Ser vi på de ti beste og de ti dårligste kommunene på kommunebarometeret er det store forskjeller på hvor mye av de totalbudsjettet de bruker på administrasjon og

styring. de beste bruker seks til åtte prosent mens de dårligste ligger mellom 15 og 29 prosent (se figur) .

Sjeføkonom Terje Strøm i Ny Analyse mener først og fremst at Byråkratibrometeret understreker behovet for færre og større kommuner, for på den måten å ta ut stordriftssfordeler. Samtidig er han opptatt av at det er store forskjeller også mellom kommuner av samme størrelse. Dermed er det trolig besparelser å hente også innenfor dagens kommunestruktur.

– Det er helt tydelig fra resultatene at kommuner med omtrent likt innbyggertall kommer svært forskjellig ut på rangeringen. Derfor må det arrangeres studieturer fra de svake til de beste kommuner i hver kategori. Vi må lære fra de beste i klassen, sier Strøm.

Men hva gjør så de beste kommune annerledes? Mandag Morgen har delt opp kommunene i fire ulike kategorier etter innbyggertall: Store, mellomstore, mellomsmå og små. Deretter har vi snakket med den beste kommunene i hver kategori – Bergen, Karmøy, Bømlo og Gaular – for å høre hva de selv mener de har gjort riktig i forhold til administrative utgifter (se side 8 og 9).

Gullkysten i vest

Om det skyldes tilfelighetene spill vet vi ikke, men alle de beste kommunene i sin størrelseskategori er vestlandskommuner. Og ser vi på de fem beste i hver kategori, er ti av tjue kommuner lokalisert på Vestlandet.

Professor Frank Aarebrot ved Universitetet i Bergen peker på at mange av vestlandskommunene som gjør det bra, er vekstkommuner som ligger langs kysten i «gullbeltet» mellom Stavanger og Ålesund.

– Ser man byråkrati i forhold til folketall så er det klart at en kommune i vekst ikke trenger å ansette nye byråkrater i samme takt som befolkningsveksten. Motsatt vil en kommune med fraflytting ikke kunne nedbemanne i samme takt, sier vestlendingen Aarebrot, som ikke kan dy seg for å komme med et spark til østlendingene.

– Vestlendinger er opptatt av å skape realverdier mens østlendinger lever av tankekraft. Da trenger de jobber i byråkratiet, smiler han.

For sjeføkonom Strøm er Byråkrtribrometeret et bevis på at antall kommuner bør reduseres kraftig for å opprettholde et godt tjenestetilbud. Ifølge han vil for eksempel 200 færre småkommuner frigjøre ca. 2 milliarder kroner i form av lønn til administrativt ansatte – penger som da kan brukes til andre formål.

Rik og lat?

En av Norges fremste eksperter på kommuneøkonomi, professor Jørn Rattsø ved NTNU, bekrefter at hovedtallene i Byråkrtribarometeret ser rimelige ut, og føyer seg inn blant flere lignende studier.

– Denne og tidligere analyser viser at det er klare stordriftfordeler i administrasjon. Små kommuner blir dyre å administrere fordi det er en liten befolkning å dele kostnadene på, sier Rattsø, som peker på at det meste av stordriftsfordelene synes å være uttømt ved rundt 10.000 innbyggere. Han understreker at det ikke nødvendigvis alltid er best å ha minst mulig administrasjon.

– God administrativ kompetanse kan gi en mer effektiv kommune. Det synes imidlertid ikke å være slik at kommuner med høye administrasjonsutgifter har bedre tjenestetilbud. Tidligere analyser viser at størrelsen på administrasjonen særlig påvirkes av hvor høyt inntektsnivå kommunen har og hva slags politisk styre. De kommunene som ligger på bunnen av barometeret er små og rike, det er stort sett små kraftkommuner. Man trenger ikke være effektiv når man er rik, sier han.

Diskuterer man stordriftsfordeler kan man ikke unngå å komme inn på et omstridt og følelsesmessig betent politikkområde i dagens Norge:

– Stordriftsfordelen i administrasjon er selvfølgelig et viktig moment i spørsmålet om kommunesammenslåinger. Men det er enda viktigere at kommunene er store nok til å rekruttere god kompetanse, organisere tjenestetilbudet effektivt og ha slagkraft nok til å påvirke næringsutviklingen, sier Rattsø og legger til at geografien påvirker muligheten til å utnytte stordriftsfordeler.

Gaular beste småkommune:

NEDBEMANNET TIL BALANSE

Gaular kommune er best blant landets småkommuner med under 3000 innbyggere. Trikset er å nedbemanne uten å ansette nye etterpå.

I 2004-06 gjennomførte vi en reduksjon i bemanningen i administrasjonen og i tjenester ellers. Den bemanningen har vi holdt på siden, og ikke økt noe vesentlig med nye stillinger, grunnet utilstrekkelige økonomiske ressurser. Underskudd på driften var bakgrunn for denne reduksjonen. Vi driver nå omlag i økonomisk balanse, sier rådmann Helge Følid i Gaular som legger til at driften slik det er nå er avhengig av ekstra «dugnadsinnsats» fra de ansattes side.

- De ansatte står på for kommunen og yter en ekstra innsats når det er behov for det, sier han.

I forhold til eventuelle grep med overføringsverdi til andre kommuner trekker Følid særlig frem det interkommunale samarbeidet

- Jeg mener vi har et interkommunalt samarbeid som kommunen tjener på. Særlig felles regnskapskontor, datadrift, hjemmesider og dataprogram, er felles tiltak som sikrer kommunen høy kvalitet, kompetanse og reduserte kostnader.

- Men reduksjon i kostnader og stillinger blir en avveining i forhold til hva man vil oppnå og hvilke mangler man vil leve med. Prioritering er viktig, sier rådmannen, som mener at også kommunesammenslåing kan være et sparealternativ.

- For vår Gailars del er dette vurdert relativt nylig, men konklusjonen ble at det ikke er aktuelt, sier han.

Bømlo best blant mellomsmå

PRØVER ALT FØR NYANSETTELSE

Bømlo gjør det best blant mellomsmå kommuner med mellom 3000 og 15.000 innbyggere. Der sverger de til først å prøve ut andre løsninger før de går til nyansettelser.

– Både fra politisk og administrativt hold er vi bevisste på ikke å øke administrasjonen uten først å søke andre løsninger. Kontinuerleg fokus relatert til administrasjonsressurser er viktig, sier rådmann Sverre Olav Svarstad i Bømlo, som på spørsmål har følgende råd til andre kommuner.

– Ikke annet enn å sette dette på dagsorden. Å tvinge seg til å tenke andre løsninger enn nye administrative stillinger, er viktig, sier han.

Svarstad er ikke udeelt positiv til kommunesammenslåinger i kostnadsøyemed.

– Det kan være en løsning, men er slett ikke fasitsvaret. En kommunesammenslåing kan lett føre til at en faktisk får økte kostnader i forhold til å være egen kommune, sier han og legger til at et ensidig fokus på kostnader i et byråkrati ikke bare er av det gode.

– Dette bør kanskje også settes i sammenheng med servicegraden. Det er også en uheldig side dersom fokuset på minst mulig byråkrati går ut over tid til ledelse, strategisk tenkning og utvikling, sier han.

Karmøy beste mellomstore

TÆRING ETTER NÆRING

Karmøy kommune toppe hele Byråkratibarometeret for 2011 og er da selvsagt også best blant de mellomstore kommunene med mellom 15.000 og 50.000 innbyggere.

Rådmann Arnt Mogstad trekker særlig frem strukturelle forhold rundt kommunens inntekter som forklaring på at Karmøy troner på toppen Byråkratibarometeret for 2011.

– Vi er en minsteinntektskommune som alltid har ligget under landsgjennomsnittet i frie inntekter. Vi har derfor måttet sette tæring etter næring, sier han og legger til at størrelsen også har betydning.

Mogstad mener læringsverdien for andre kommuner eventuelt må ligge i måten Karmøy organiserer det administrative arbeidet. Et moment han særlig trekker frem i forhold til det å skulle klatre på ByråkratiBarometeret er lønn.

– En må hele tiden ha fokus på lønnsutgifter, som utgjør store deler av kommunenes budsjetter, sier han.

Råmannen Mogstad viser til at spørsmålet om kommunesammenslåinger for å spare penger, i sin natur er politisk.

– Dette er en politisk avgjørelse, men størrelse har betydning i beregning av administrative ressurser fordelt på innbyggere, sier han.

Bergen best av de store

NØDVENDIG KOSTNADSFOKUS

Bergen er ifølge barometeret best blant de største – kommuner med mer enn 50.000 innbyggere. Det har vært helt nødvendig å redusere kostnader administrativt for å skape økonomisk rom for å styrke kommunens kjerneoppgaver, sier byrådslederen.

Byrådsleder i Bergen kommune Monica Mæland innser at det nok er enklere for store kommuner å kutte administrasjonskostnader enn små.

– Vi har jobbet målrettet med å effektivisere administrative oppgaver siden vi overtok i 2003, og fått kontroll over veksten i byråkratiet i kommunen, sier Mæland. Hun mener det er viktig å se til andre som gjør det bra.

– Men det er samtidig slik at for en stor kommune som Bergen så er det nok lettere å gjennomføre effektiviseringskrav og foreta omstillinger, enn hva jeg tror tilfelle vil være i mindre kommuner.

– I en stor, kommunal organisasjon vil det nok alltid finnes områder som kan gjøres smartere, og hvor det finnes bedre måter å organisere tjenestene på.

Byrådslederen mener imidlertid at det nødvendigvis ikke alltid er en fordel å være lavt bemannet på byråkrati for en kommune, men at det er viktig å finne balansegangen.

Når det gjelder spørsmålet om sammenslåing av kommuner, påpeker hun det ikke er antallet kommuner som er viktig, men kvaliteten på tjenestene som gis.

– I kommune-Norge finnes det et utall interkommunale samarbeid, noe som nok taler for at mange kommuner er for små til å håndtere de mange, tunge oppgavene de har ansvaret for, sier Monica Mæland.